

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ СВЕТЛИНА” С. ПОРОЙНО, ОБЩ. ДУЛОВО
ул. Втора39, тел:0864/2-41-85; e-mail: nuporoino@mail.bg

Утвърждавам:.....

П. Петрова

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

**ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ ГРАМОТНОСТТА В НУ“СВЕТЛИНА“,
ЗА ПЕРИОДА 2018/2021 ГОДИНА**

Училищната програма за насърчаване и повишаване на грамотността е приета на заседание на Педагогически съвет – Протокол № 7/05 .09. 2018 година

Приложение 1 – План за изпълнение на Програмата за учебната 2018/ 2019 год.

Настоящата програма за насърчаване и повишаване грамотността в НУ“Светлина“с. Поройно е изготвена и се основава на Националната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността, Стратегията за развитие на училището за периода 2018- 2021 и училищната стратегия за превенция от отпадане от училище на учениците от задължителна училищна възраст за учебната 2018-2021 г.и е насочена към насърчаване и повишаване грамотността за осигуряване на добър старт в живота и подобряване нивото на владеене на книжовния български език. Тя е изготвена с активното участие на учителите от началния етап, учителите по български език и литература и училищното ръководство.

1. ОСНОВНИТЕ ПРИНЦИПИ:

- 1.1. Всяко дете има право на образование и равен достъп до образование;
- 1.2. Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- 1.3. Мнението и желанието на детето трябва да бъдат водещи при неговото участие в училище и то трябва да бъде подпомагано;
- 1.4. Всички програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация с ученика, следва да бъдат съобразени с неговите възможности и интереси, за повишаване грамотността му
- 1.5. Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.

2. НЕОБХОДИМОСТ ОТ УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

- 2.1. Необходимост от въвеждане на система в дейностите по насърчаването и повишаването процеса на оgramотяване на учениците.
- 2.2. Непримиримот и противодействие, срещу предпоставките свързани с неграмотността на учениците (социални и икономически фактори, честата смяна на местоживеенето и др.)
- 2.3. Визия на училището по отношение на грамотността
Училището е институция за изграждане на ученици, грамотни и можещи с виждане за своето развитие и интелигентност.

3. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- 3.1. Принципът на партньорството – най-широко участие на всички институции на общинско и регионално ниво, детската градина, библиотеката и училищното настоятелство, което ще допринесе за ефективното изпълнение на стратегията и предприетите мерки и дейности.
- 3.2. Принципът на концентрация – съсредоточаване на усилията в конкретни области, свързани с насърчаване и повишаване на грамотността;
- 3.3. Принципът на допълняемост – планираните в стратегията дейности ще има възможност да бъдат допълвани с инициативи извън плануваните;
- 3.4. Принципът на всеобхватност – създаване условия за реализиране на дейностите за насърчаване и развитие на грамотността, които да включват дома, детската градина, училището, библиотеката и др.

4. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

4.1. Стратегическа цел

Постигане равнище на функционална грамотност на учениците в НУ“Светлина“с. Поройно и осигуряване на личностното им и обществено развитие

4.2. Оперативни цели

4.2.1. Създаване на благоприятна среда в училище

Повишаване интереса и мотивацията за насърчаване и повишаване на грамотността, които да обхванат всички възрастови групи. В изпълнение на конкретната оперативна цел ще бъдат организирани и провеждани различни инициативи на училищно и общинско ниво, за популяризиране на ползите от повишаването на грамотността.

В НУ“Светлина“с. Поройно се предвиждат следните мерки:

Мярка 1. Привличане на общественото внимание към процеса на работа за повишаване и насърчаване на грамотността:

- провеждане на инициативи за подаряване и размяна на детски и юношески книги;
- организиране на публични четения – « Обичам книгите»;
- организиране и провеждане на кампания за съвместно четене «Деца четат на деца» и «Нека се възплътим в ролята на наши любими герои от приказния свят на книгата»;

Мярка 2. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и насърчават децата си към четене и към развитие на езиковите умения:

- училищна инициатива в подкрепа на заниманията за четене с родителите - „Отворени врати“;
- разработване на модели на добри практики за съвместна дейност с родители и местна общност в подкрепа на грамотността.

Мярка 3. Осигуряване на лесен достъп до книги и други четива:

- обогатяване на стаите по интереси с детски книжки от училищната библиотека;
- провеждане на квалификационни дейности, насочени към съвременните методи на преподаване за повишаване на равнището на грамотността;
- провеждане на квалификация на педагогическите кадри в училище, насочена към усъвършенстване на уменията за сътрудничество с родителите и комуникативни умения за общуване с представители на висшестоящи институции.

4.2.2. Повишаване на равнището на грамотност:

- Конкретни мерки, свързани с повишаване на качеството на обучението и по-конкретно с учебното съдържание- Работа със семействата и индивидуална работа с децата и учениците от училището.
- Определяне на езиковото развитие на децата и ранна превенция на обучителни трудности или затруднения при четене.
- Оценка на ефективността от посещението на предучилищната подготовка.
- Провеждане на тестове за установяване на равнището на грамотност.
- Изготвяне на портфолио на учениците от началните, прогимназиалните и гимназиалните класове във връзка с равнището на грамотност.

Мярка 1. Оценка на равнището на грамотност

Мярка 2. Квалификация на учителите:

- Усъвършенстване компетентности на учителите за повишаване равнището на грамотността и диагностика на трудности при четенето.
- Включването в квалификационни курсове за началните учители, както и учители по всички учебни предмети от всички етапи на образованието..

4.2.3. Увеличаване на участието и приобщаването:

- преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност за повишаване на обхвата в училищно възпитание и подготовка;
- преодоляване на езиковите бариери чрез предоставяне на обучение по български език и усъвършенстване на уменията за четене и писане на учениците с различен майчин език (ако има такива);
- преодоляване на дигиталната пропаст чрез развитие на умения за четене от електронен носител.

Предлагане на мерки

Мярка 1. Преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност.

Мярка 2. Преодоляване на неравнопоставеността при билингвите:

- осигуряване на допълнителна подкрепа за деца, чийто майчин език е различен от българския;
- съвместна дейност с родители и местна общност в подкрепа на усвояването на българския език.

Мярка 3. Преодоляване на дигиталната пропаст

- Интегриране на ИКТ и включване на четене от електронни носители в образователния процес.
- Осигуряване на подходяща среда за повишаване на уменията за четене от електронни носители в обществената библиотека.

5. ПОЛИТИКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ГРАМОТНОСТТА

5.1. Политики при малките деца:

- езиковото развитие в предучилищната възраст и връзката му с обучението в училище чрез работни срещи с учителите от ЦДГ в с. Поройно;
- ангажиране на детето в интерактивни отношения като споделяне, искане, имитиране, игра, наименоване и описание;
- осигуряване на висококачествена предучилищна подготовка (осигуряване на всички деца добър старт в живота за утрешния свят);
- повишаване качеството на предучилищното възпитание и подготовка за децата в неравностойно социално-икономическо положение, за децата от ромски произход или със специални образователни потребности;
- привличането на семейството като активен участник в предучилищната подготовка и тясно сътрудничество между дома и образователните институции;
- подкрепа на родителите в качеството им на основни възпитатели на децата;
- ранното установяване на езикови и обучителни затруднения за осигуряване на плавен преход между предучилищната възраст и началното училище.

5.2. Политики при децата в началната училищна възраст:

- начално оgramотяване в I клас, придобиването на началната грамотност и полагането на основите за придобиване на функционална грамотност;
- надграждане на началната грамотност във II и в III клас;
- в края на IV клас придобиване на ключови за целия образователен процес умения за четене, писане и разбиране на текст (изгражда се базовата грамотност, като необходима предпоставка за функционалната грамотност);
- индивидуализация и диференциация в обучението - характеристики на началното училище;
- конкретна педагогическа подкрепа относно правилната употреба на езика, осигуряваща резултатно участие в учебната дейност и в различни сфери на детския живот, необходима за децата, за които българският език не е майчин език.
- идентифициране на причините за съществуващите говорни проблеми при някои деца
- необходимо условие за преодоляването на трудностите им при формиране на четивната техника;
- изграждане на позитивно отношение към книгата;
- допълнителна работа, провеждана под формата на консултации по време на образователния процес и извън него;
- детето в центъра на образователния процес и педагогическо взаимодействие от езика, изучаван от ученика, към ученика, изучаващ езика;
- повишаване на квалификацията на началните учители за теоретичните основи на оgramотяването и компетентности, свързани със съвременните аспекти на четенето, вкл. четенето от електронен носител;
- дейностите за създаване и поддържане на мотивацията за четене;
- съобразяване с читателските интереси и потребности на конкретната възрастова група;
- включване и насърчаване на четенето от електронен носител;

- интегриране на информационните технологии в образователния процес- приемственост между детската градина и училището;
- благоприятстваща успешната адаптация на детето в I клас и по-лесното преодоляване на кризата на седмата година в психологическото му развитие;
- взаимодействие между учителите от детската градина и от началното училище в организационен и в методически аспект;
- обединяването на учителите от началния и от прогимназиалния етап около необходимия обем от знания и умения за някои ученици, които работят по индивидуални програми за развитие, не постигнали необходимата степен на грамотност в края на IV клас и които са необходими за по-нататъшно обучение;
- осигуряване на квалификация на всички учители в областта на съвременните методи на преподаване и на диагностика на четенето;
- ролята на семейните навици в общуването с книгите;
- родителска подкрепа на детето в процеса на ограмотяване;
- приобщаване на семейството към задачите на училищното обучение и отваряне вратите на класната стая за общи дейности и съвместно търсене на пътищата за преодоляване на трудностите при четене.

6. ПАРТНЬОРИ

6.1. Учителите като основни участници и изпълнители на стратегията:

6.1.1. Дейности, обвързани с изпълнителите на стратегията:

- Разнообразие от дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;
- Съчетаване на класноурочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;
- Висококвалифицирани и мотивирани учители, работещи като екип от отговорни и развиващи се личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство;
- Работа с деца в неравностойно социално положение;
- Работа с деца със специални образователни потребности;
- Работа с деца с различна етническа принадлежност;
- Уютна и функционална образователна среда.

6.2. Социалните работници - мотивират социално слабите семейства и хората в риск да четат вкъщи;

6.3. Родителите - четат на децата всеки ден поне по 15 минути, подкрепят и поощряват самостоятелното четене, превръщат четенето в социална активност, като въвличат децата си в споделяне и дискусии и осигуряват среда за четене - книги, списания и т.н.

6.3. Училищното настоятелство - организира информационни кампании сред родителите за насърчаване на четенето у дома, развиват инициативи, насочени към грамотността,

6.4. Класният ръководител – осъществява ранна намеса за диагностика на обучителни трудности и езикови затруднения и осъществяват мерки по интервенция и компенсация на трудности, свързани с четенето.

Училището ежегодно разработва и отчита изпълнението на училищен план за насърчаване и повишаване на грамотността, който е неразделна част от Програмата на училището .